

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ У ЗВИЧАЙНОМУ МІСТІ

Звичайний незвичайний день

День видався теплий і ясний. Бабині літо лаштувалося до вирію і просушувало на павутинні останні теплі барви. Сонце в'юнкою білкою стрибало по верхівках дерев, рудим хвостом малювало колючі портрети каштанів.

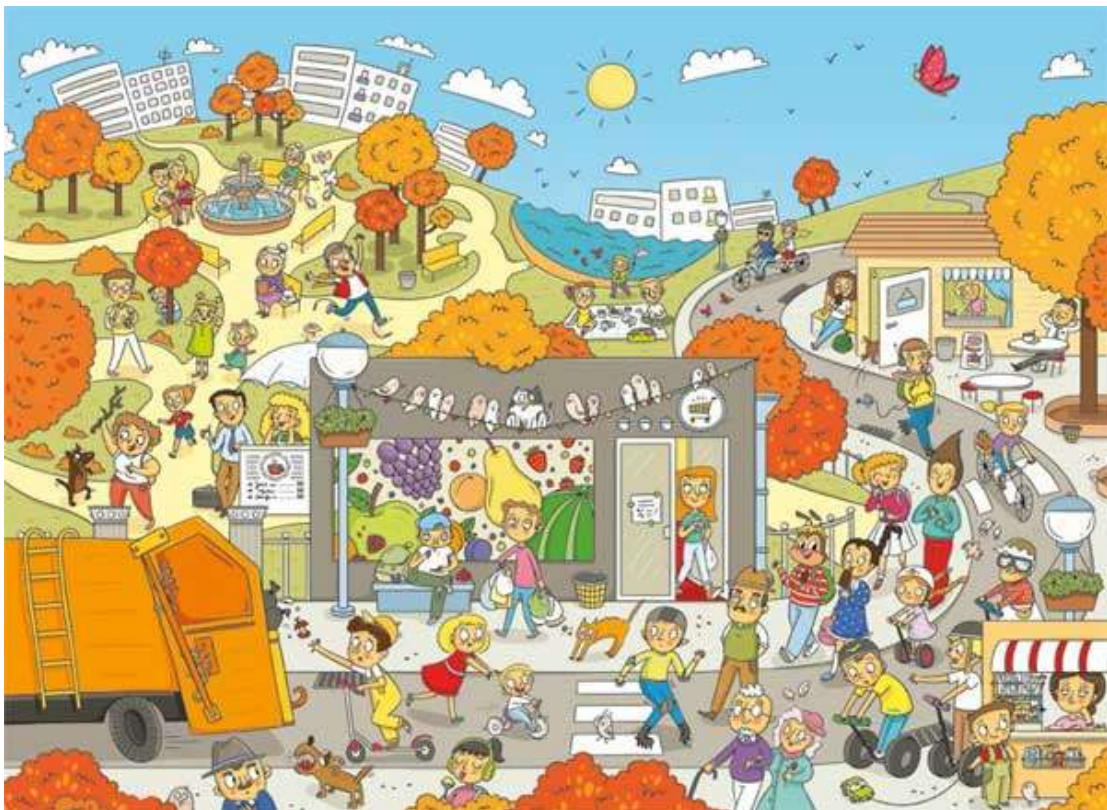
Наші знайомі — Джмелик, Книжечка, Пензлик і Нотка — сьогодні нікуди не поспішали. Тож подалися собі до парку: збирати листя на гербарій. Адже восени це найкращий спосіб нікуди не поспішати.

Дорогою вони купили морозиво. І все було просто чудово. Аж занадто.

— Щось не так сьогодні, вам не здається? — поділилася спостереженням Нотка.

— Я також це зауважила... — підтримала Книжечка.

Друзі на мить зупинились і роззиралися довкола, але нічого надзвичайного не помітили. І лише тоді, коли наближались до пішохідного переходу, нарешті збагнули, у чому річ.

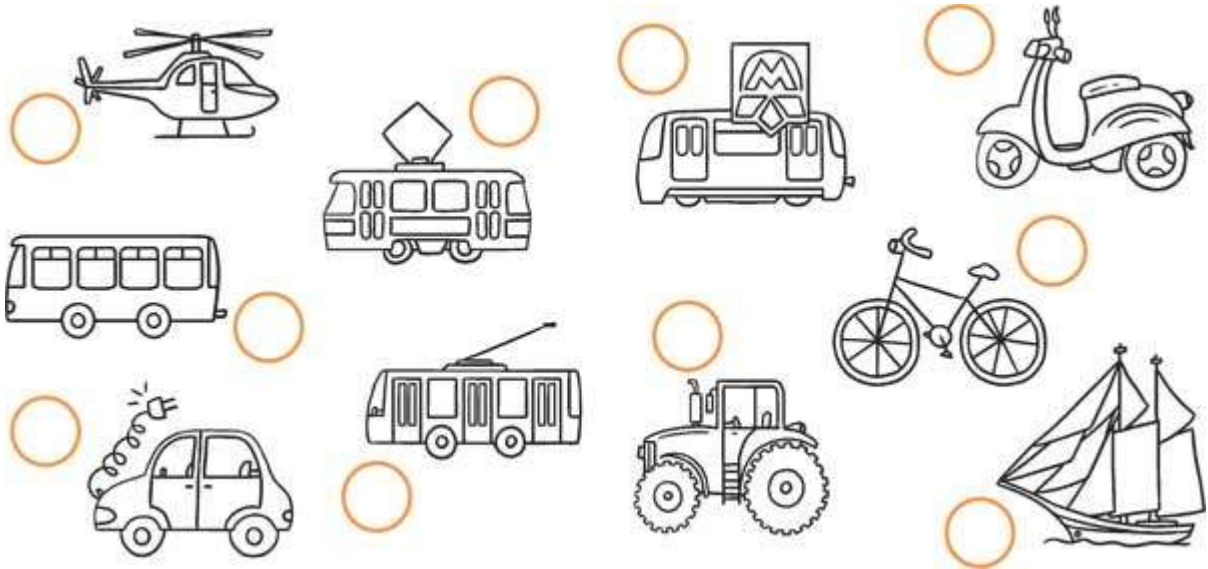

- Розгляньте картину. Знайдіть Джмелика та його друзів. Як гадаєте, зображено вихідний чи будній день? Чому?
- Хто вирушив на відпочинок із сім'єю? Хто з друзями? А кому й самому добре?
- Спробуйте відшукати двох власників собак, чотирьох велосипедистів, усіх птахів і того, хто видає себе за іншого.
- Уявіть себе на цій обкладинці. Що робили б ви? Чому?
- Що незвичайного на вулиці міста?

— Авжеж! — ляснув по лобі Джмелик. — Як же я міг забути! Сьогодні ж 22 вересня — Всесвітній день без автомобілів.

Завдання 1 (робочий зошит, частина 1, с. 41)

Позначте транспортні засоби, які не шкодять природі, смайликом 😊, а небезпечні для довкілля — 😞. Обведіть свій улюблений засіб пересування.

А й справді, на вулицях геть не було автовок! Містяни прогулювалися пішки або каталися на велосипедах. Від того місто наче причепурилося, та й дихалося легше. Навіть хмарки в небі здавалися білішими.

- Як гадаєте, для чого в усьому світі вирішили відзначати день без автомобілів?
- Які ще, крім велосипеда, засоби, що пришвидшують пересування без шкоди для довкілля, ви знаєте? Знайдіть їх на картині. Які з них ви вже випробували, а на яких хотіли би поїздити?
- Знайдіть того, хто у Всесвітній день без автомобілів таки вивів свою машину на дорогу.

Таємниче зникнення

Зненацька святкову атмосферу сколихнув рвучкий ляскіт покришок. Перехожі ледь встигли вчасно відскочити, коли на шаленій швидкості повз натовп промчав сміттевоз. За ним на самокаті щодуху мчав робітник у жовтому комбінезоні. Але сили були нерівними. Самокат безнадійно відставав, аж поки переслідування геть не втратило сенс. Тож зрештою чоловік зупинився і спересердя пожбурился самокат убік.

— Куди-и-и ж ти..., сміттє-хе-хе-возе?! — прохрипів він услід.

Відтак витер піт із чола, трохи відсапався, а тоді підняв свій самокат і подався геть. Напевно, писати заяву до поліції.

Джмелик, Нотка, Книжечка та Пензлик презирнулися.

— Схоже, пригоди почалися! — сказав Джмелик, але його голос не був радісним.

- Чому засмутився Джмелик? Поміркуйте, чим загрожує місту зникнення сміттєвоза.
- Спробуйте розповісти, який шлях проходить шкурка від з'їденого банана. Куди вона має зрештою потрапити?
- Що роблять з велетенською купою сміття, яке збирають з усієї вашої вулиці?

Довідка від Джмелика

В усьому світі люди мають один і той самий клопіт — не потонути у власному смітті. У різних країнах цю проблему розв'язують по-різному. Наприклад, сміття спалюють, а теплом, яке від цього утворюється, обігрівають оселі. Або сортують усе сміття і переробляють його на нові матеріали. Є й велетенські сміттєзвалища, де люди просто залишають сміття, бо не знають, що з ним робити. А як, на вашу думку, найкраще позбутися сміття?

Звісно, про гербарій уже не було й мови. Усі думки Джмелика, Пензлика, Книжечки та Нотки були спрямовані на те, що робити зі сміттям, якого ставало дедалі більше.

Наступного дня сміттєвоз на вулицях міста так і не з'явився. І хвилюватися почали вже всі мешканці.

ЗАВАНТАЖТЕ презентацію за [посиланням](#)

Не все сміття, що сміттям здається

- *Порівняйте обидва малюнки і знайдіть персонажів у новій ситуації. Чи змінився їхній настрій? Розкажіть, що можуть відчувати люди, які мешкають у такому брудному місті.*
- *Куди поділа сміття родина, що влаштувала пікнік? Як ви з батьками зазвичай чините, коли відпочиваєте на природі?*
- *Яких двох персонажів пов'язала між собою жувальна гумка? Чи потрапляли ви у подібну ситуацію? Як це було?*
- *Кого немає на другому малюнку? Чи можна зробити якісь припущення, чому їх немає?*

Тим часом сміття в місті накопичилося вже по коліна. Джмелик із друзями докладали всіх зусиль, щоб зменшити кількість відходів.

Джмелик порадив усім уважніше ставитися до того, що й скільки купуєш і споживаєш. Він розповів, що в його холодильнику завжди продуктів трохи більше, ніж він встигає з'їдати. Тож якась частина їх просто псується, тобто перетворюється на сміття.

Пензлик вираховував, що близько третини сміття становлять саме харчові відходи. І насправді їх можна взагалі не викидати на смітник, а збирати десь у ямі на дачі. Адже вони швидко перегнивають, ще й стають чудовим добривом для саду.

Нотка звернула увагу, що більшість продуктів і речей у магазинах запаковують у поліетиленові пакети і пластикові контейнери, без яких можна обійтися. Тож вирішила відтепер завжди ходити за покупками з торбинкою з тканини, кількома додатковими паперовими мішечками для розсипчастих продуктів і баночками для рідких.

А Книжечка зауважила, що велику частину сміття можна здавати на повторну переробку, як-от папір, скло, метал, пластик.

- *Знайдіть на картині сміття, яке можна здати на переробку.*

Порада від Книжечки

Батарейки, акумулятори, енергоощадні лампи обов'язково слід здавати у спеціальні пункти прийому, оскільки ці предмети дуже небезпечні для довкілля. Варто також здавати на переробку папір і скляну тару. У деяких містах уже діють пункти, які приймають поліетиленові пакети і пластикові пляшки.

— Щоб урятувати місто від сміття, треба розповісти про сортування сміття та дбайливе споживання якомога більшої кількості людей, — вирішив Джмелик.

- *Як це можна зробити?*
- *Розкажіть, чи сортуєте ви сміття в родині. Як саме? Що здаєте на переробку? Маєте торбинку для покупок чи щоразу купуєте новий пакет у магазині?*

Завдання 2 (робочий зошит, частина 1, с. 40)

Знайдіть заховані предмети на малюнку і закресліть їх.

- Чи бережуть природу відпочивальники, які побували в цьому лісі?
- Розкажіть, які наслідки матиме така поведінка людей для довкілля.

Пам'ятка від Джмелика

- Не купуйте зайвих речей та їжі.
- Харчові відходи використовуйте як добриво.
- Замість поліетиленових пакетів користуйтеся торбинкою.
- Сортуйте сміття і здавайте на переробку.
- Викидайте сміття лише в контейнери.
- Вигадайте нове застосування старим речам.
  - Пошукайте навколо себе сміття. Поміркуйте, що ви з ним зробите.

Сміттевоз повернувся!

У поліції тим часом намагалися з'ясувати обставини зникнення сміттевоза і відшукати його.

- Спробуйте й ви висунути власні версії. Оберіть одну з них і придумайте, як повернути машину в місто.

- *Якби художник намалював ще й третій малюнок до цієї пригоди, що мало би бути на ньому зображено?*

Одного ранку Джмелик почув на подвір'ї знайомий звук і визирнув у вікно. Сміттевоз звичним рухом піднімав повнісінький бак сміття, аби перекинути його в кузов. Джмелик відчинив квартиру та гукнув:

— Сміттевозе, привіт! Як добре бачити тебе знову! Без тебе ми геть потонули в смітті! Де ж ти був?

Сміттевоз привітно поблимав фарами:

— Привіт, Джмелику! Мені вже розповіли... Ніколи б не подумав, що я такий необхідний. Мені просто набридло щодня рухатися одним і тим самим маршрутом, тож я вирішив помандрувати околицями. Тепер у мене багато роботи! Бувай!

Невдовзі на вулицях міста знову запанувала чистота, але Джмелик та інші мешканці вже зовсім інакше ставилися до того, що викидають у смітник.

- *Поміркуйте, що саме змінилося. Чи захотілося вам щось змінити після цієї пригоди?*

Ідея Дмитра Кузьменка